

'The Big Con' er spækket med eksempler på konsulentkandaler. Her er det tidligere direktør i McKinsey i USA Rajat Gupta, der blev dømt for insiderhandel i 2012. Foto Timothy A. Clary/AFP/Ritzau Scanpix

ANBEFALET

Blændende analyse af konsulentparadokset

af Søren Høgh Ipland @sorenipland

Mellem 5 og 6 tusinde milliarder kroner. Så meget anslås det, at den globale konsulentbranche omsatte for i 2021. Det er vel bare et sundhedstegn? Et udtryk for, at efterspørgslen på kloge konsulenter vokser med økonomien?

Nej, skriver forskerne Mariana Mazzucato og Rosie Collington i deres nye, provokerende og meget anbefalelsesværdige bog.

Konsulentbranchen vokser, *fordi* andre organisationer udhules.

Derfor boomed den først for alvor med privatiseringsbølgen i kølvandet på 1970'ernes neoliberale reformer. Det blev et ædegilde for konsulenterne.

På kort sigt kan det være indbydende at sætte en konsulent på opgaven. Det er ofte både hurtigere og billigere end at ansætte specialister og opbygge kapaciteten internt. Men på lang sigt går matematikken sjældent op, skriver Mazzucato og Collington.

Problemet er nemlig, at jo mere organisationer outsourcer, desto svagere bliver de selv. Det fastholder dem i en umyndiggjort tilstand, hvor de mister selvtilid, risikovilje og kompetencer – og det gør dem kun endnu mere afhængige af konsulenterne.

Det hele hviler på et slags bluffnummer, hvor de store konsulenthusers stærke brands og solide netværk foregiver en ekspertise, som desværre ikke altid er der.

Der er endda et demokratisk problem på spil. For hvad sker der, når konsulenthusene rådgiver regeringer i at reducere CO₂-udledning med den ene hånd – mens de hjælper oleselskaberne med den anden? Eller når de hjælper stater med at indrette skattesystemer og viser de øvrige klienter, hvor alle hullerne er?

'The Big Con' er nærmest én lang bredside. Men der gemmer sig også masser af løsningsforslag i teksten. Der opfordres til at genskabe en positiv fortælling om en værdiskabende 'entreprenørstat', hvor den offentlige sektor får lov at udrette ting. Det skal ske ved at investere i kapacitet, kompetencer og risikotolerante miljøer i statsforvaltningen.

Du kender måske allerede Mazzucato. Hun er professor ved University College London, hvor hun forsker i offentlig økonomi og innovation. Det er fra hende, vi har idéen om entreprenørstaten. Det er også hende, der har plæderet for, at stater bør kaste sig ud i store, risikofyldte og målrettede innovationsmissioner for at løse tidens store kriser.

Bogens anden forfatter, ph.d.-studerende Rosie Collington, vil nok være et nyere bekendtskab for mange. Men hendes bidrag er især godt nyt for danske læsere. Hun er nemlig bosat i Danmark og har bl.a. forsket i dansk digitalisering.

Derfor indeholder 'The Big Con' masser af genkendelige eksempler. Det er rart i en bog, der – med sine mange nedslag og lidt vel akademiske sprog – til tider er tung at danse med.

Men analysen er blændende og bidende, og den her bog kommer nok til at skabe røre.

LÆS DEN, HVIS DU KAN LIDE

Mariana Mazzucato

'Mission Economy'

Sigge Winther Nielsen

'Entrepreneurstaten'

Michael Forsyth & Walt Bogdanovich

'When McKinsey Comes to Town'